

Нова србска држава на југу подавала би Европи све гаранције да ће она бити врсна и крјепка држава и која ће се моћи меду Аустријом и Русијом одржати. Географическоје положеније земље, површина земаљска, богатство на природне производе и војени дух житеља, даље узвишено и ватрено чувство народности, једнако порекло, један језик - све то показује на њену сталност и велику будућност.

О средствима, којима би се циљ србска постићи могла.

Кад се са опредјеленошћу зна шта се хоће и кад се стално и крјепко хоће, онда ћеду се средства за постижење назначене цијели потребна код једног способног правитељства и лако и скоро наћи, јер народ је српски тако добар, да се с њим све, но само разумно постићи може.

Уводна средства.

Да би се опредјелити могло шта се учинити може и како се у послу поступити има, мора правитељство знати у каквом се положенију свагдар налазе народи разних провинција Србију окружавајућих. Ово је главно условије тачног определенија средства. За ову циљ треба пре свега оштроумне, од предпоњатија не заузете и правитељству верне људе као испитатеље стања ових народа и земаља послати и ови би морали после свог повратка тачно писмено известије о ствари дати. Нарочито се треба извести о Босни и Херцеговини, Црној Гори и Северној Албанији. У исто време нужно је да се тачно познаје и стање Славоније, Хрватске и Далмације а разуме се да у ово спадају и народи Срема, Баната и Бачке.

Овим агентима нужно је дати наставленија којим ће начином ове земље обићи и пропутовати. Између прочег треба им назначити која места и која лица треба нарочито да упознаду и да извиде. Поред материјалних инструкција треба им дати и једну обшту, главну инструкцију, у којој ћеду бити следујуће тачке опредјељене које ће ти испитатељи испунити морати.

1-во. Расуздаваћеду политическо стање земље, особито партаје у њој налазеће се; купићеду белешке по којима би се народ боље упознати и чувства срца његовог, дакле тајне жеље његове сазнати могле; но пре свега назначићеду оно што се као припозната и већ јавно изречена народна потреба сматрати мора.

2-го. Нарочито треба пазити на војено стање народа и земље; као на ратни дух, наоружаност народа, после число и расположење правилне војске; где се налазе ратни магацини и арсенали; где се у земљи производе ратне потребе као џебана и оружје; или од куд се добијају и у земљу уносе итд.

3-ће. Сочинићеду описаније или карактеристику и списак од најважнији и највећи уплив имајући мужева, не изузимајући из тога ни оне који би противници Србије били.

4-то. Што се у којој провинцији о Србији мисли, шта народ од Србије очекује, и шта ли људи од ње желе и чега се од ње боје.